

ЧАСТОТНИЙ АНАЛІЗ ЛІКАРСЬКИХ ПРИЗНАЧЕНЬ ХВОРИМ НА ВИРАЗКОВУ ХВОРОБУ В УМОВАХ ДІЯЛЬНОСТІ ЛІКАРНЯНИХ КАС

Котвіцька А.А., Ходаківська В.П.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

socpharm@ukr.net

Сьогодні в Україні гастроентерологічні захворювання посідають 3-тє місце у структурі хронічної захворюваності населення України, 5-те — у структурі причин госпіталізації та смерті, 7-ме та 8-ме — у структурі первинного виходу на інвалідність та тимчасової непрацездатності відповідно. Окрім того, хвороби органів травлення (ХОТ) є серйозною проблемою в Україні, оскільки в більшості випадків становлять хронічну патологію.

Безперервний та рецидивуючий перебіг цих захворювань супроводжується значним зниженням якості життя хворих, що визначає ХОТ як важливу медико-соціальну проблему і зумовлює необхідність пошуку нових напрямків удосконалення профілактики й лікування цієї патології.

На підставі вищезазначеного, метою нашого дослідження стало проведення частотного аналізу фактичних лікарських призначень пацієнтам-членам лікарняної каси (ЛК) Житомирської області з діагнозом виразкова хвороба шлунка та дванадцятипалої кишки, які отримували фармацевтичну допомогу протягом 2008-2012 рр. Під час дослідження нами використано ретроспективний, статистичний і частотний методи аналізу.

За результатами аналізу 4069 листів лікарських призначень пацієнтів з виразковою хворобою (ВХ) встановлено, що незважаючи на неухильне зростання загальної кількості хворих на ХОТ як в країнах світу, так і в Україні, кількість пацієнтів-членів ЛК, які отримали фармацевтичну допомогу на досліджуваній території, скоротилася з 2008 року майже в 1,5 рази і складала в 2012 році всього 732 особи. Аналогічна негативна тенденція спостерігається й щодо кількості використаних лікарських засобів (ЛЗ), при цьому в середньому на одного хворого на ВХ припадало лише 3-5 препаратів (табл.).

Показники споживання ЛЗ для лікування виразкової хвороби в умовах діяльності ЛК Житомирської області у 2008-2012 рр.

Найменування показника	Роки				
	2008	2009	2010	2011	2012
Кількість членів ЛК, які отримали допомогу, осіб	926	866	729	816	732
Загальна кількість спожитих ЛЗ, од.	4 388	3 462	2 720	2 696	2 560
Загальна вартість спожитих ЛЗ, грн.	85 183,00	104 829,54	98 711,45	119 782,24	104 718,70
Середня кількість спожитих ЛЗ одним хворим, од.	4,7	4,0	3,7	3,3	3,5
Середня вартість спожитих ЛЗ одним хворим, од.	91,99	121,05	135,41	146,79	143,06

Необхідно зазначити, що на фармацевтичне забезпечення досліджуваної категорії хворих витрачено в різні періоди від 85 до 120 тис. грн. Разом з тим, середня вартість спожитих ЛЗ одним хворим за досліджуваний період збільшилася в 1,6 разів та досягла 143,06 грн.

Максимальна сума, витрачена на фармацевтичне забезпечення одного хворого на ВХ, відзначається в 2011 році й становить 146,79 грн. За результатами аналізу листів лікарських призначень пацієнтів-членів ЛК встановлено, що досліджуваний асортимент використаних ЛЗ у 2008 р. представлений 157 міжнародними непатентованими назвами (МНН), у 2009 р. - 133 МНН, у 2010 р. - 120 МНН, у 2011 р. - 113 МНН та в 2012 р. становив 100 МНН. Проведені дослідження показали, що серед основних груп ЛЗ за АТС класифікацією найбільшу частку займали ЛЗ групи А (засоби, що впливають на травну систему та метаболізм), групи J (протимікробні засоби для системного застосування) та групи В (засоби, що впливають на систему крові та гемопоез).

Зазначені групи є основними для лікування досліджуваної нозології і в загальному обсязі виписаних ЛЗ становлять від 85,09% до 89,91% лікарських призначень. Інші 9 фармакотерапевтичних груп - V, G, L, H, R, M, N, D та C характеризувалися частотою призначень у межах 0,04-4,38%.

Таким чином, результати частотного аналізу лікарських призначень надають підстави стверджувати, що хворим на ВХ переважно призначаються ЛЗ патогенетично обумовленої дії.